

רשות
העתיקות

מס' הנוהל 19.14	נוהל עבודה עם ילדים ובני נוער בחפירות ארכיאולוגיות	
מס' קודם: -		
דף 1 מתוך 4	תאריך תחולה: 1/10/2007	מהדורה: 1

האחראי לביצוע הנוהל: קצין בטחון ובטיחות ברשות העתיקות, מנהלי המרכזים הארכיאולוגיים החינוכיים, מדריכים.

הבסיס החוקי לנוהל:

חוק ארגון הפיקוח על העבודה תשי"ד, 1954 .
חוק עבודת הנוער התשי"ג, 1953 .
תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשמ"ח, 1988 .
תקנות ציוד מגן אישי התשנ"ז, 1997 .
חוק הרעש – גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש התשמ"ד, 1984 .
חוזר מנכ"ל- משרד החינוך.

נהלים הקשורים להפעלת הנוהל:

נוהל 19.2- הדרכת בטיחות.
נוהל 19.3- איתור וסילוק מפגעים.
נוהל 19.4- דיווח על תאונות עבודה.
נוהל 19.5- נוהל פינוי נפגע.
נוהל 19.6- שימוש בציוד מגן אישי.
נוהל 19.7- בטיחות בפתיחה ובביצוע חפירה ארכיאולוגית.
נוהל 19.11- עבודה במערות ומבנים חשודים כנגועים במזיקים.
נוהל 19.13- בדיקת בטיחות באתר חפירה.
נוהל 19.31- סולם: קניה, בניה, תחזוקה ואופן השימוש.

מטרת הנוהל:

- העלאת המודעות לבטיחות בקרב עובדים ברשות המפעילים ילדים ובני נוער בחפירות ארכיאולוגיות.
- הסרת מפגעי בטיחות המהווים סכנה לילדים ובני נוער בחפירות ארכיאולוגיות.
- מניעת תאונות בקרב ילדים ובני נוער בחפירות ארכיאולוגיות.

כותב הנוהל: יפתח זהבי, קב"ט רשות העתיקות	חתימת כותב הנוהל: _____
מאשר הנוהל: שוקה דורפמן, מנהל רשות העתיקות	חתימת מאשר הנוהל: _____
תאריך אישור 01/10/07	

רשות העתיקות

מס' הנוהל 19.14	נוהל עבודה עם ילדים ובני נוער בחפירות ארכיאולוגיות	
מס' קודם: -		
דף 2 מתוך 4	תאריך תחולה: 1/10/2007	מהדורה: 1

1. הגדרות:

- קצין ביטחון ובטיחות (להלן: "הקב"ט") - אחראי מנהלית על כל ענייני הבטיחות ברשות.
- הממונה על הבטיחות ברשות (להלן: "ממונה הבטיחות") - מי שהוסמך מטעם מפקח עבודה ראשי ממשרד התמ"ת והוא בעל "אישור כשירות" תקף, ושנתמנה בידי מנהל הרשות לשמש כממונה על הבטיחות, הגהות ובריאות העובדים ברשות.
- מנהל עבודה בחפירות ארכיאולוגיות ושימור מבנים ברשות (להלן: "מנהל עבודה באתרים ארכיאולוגיים") - עובד רשות שעבר קורס והוסמך מטעם האגף לפיקוח על העבודה.
- מנהל - עובד רשות אשר תחת אחריותו עובדים והוא נושא באחריות לבטיחותם ולגהות של עובדיו.
- מנהל ישיר - אדם שמנהל קבוצת אנשים עובדי רשות או אחרים הפועלים ברשות הרשות לצורך משימה מוגדרת או תפקיד מוגדר לרבות מנהל חפירה או מנהל פרויקט שימור.
- חוזר מנכ"ל - החוזר מכיל הוראות והודעות לעובדי מערכת החינוך ומופץ מטעם משרד החינוך מעת לעת.
- "ילד" - מי שעדיין לא מלאו לו 16 שנה.
- "צעיר" - מי שמלאו לו 16 שנה, אך עדיין לא מלאו לו 18 שנה.
- "נוער" - ילד או צעיר.

2. איסורים:

- 2.1 לא יועסק עובד בתשלום בחפירה אלא אם מלאו לו 16 שנה.
- 2.2 לא יועסק נער בעבודה בבורות או במערות.
- 2.3 לא יועסק נער, במקום בו קיימת סכנת נפילה מגובה העולה על 1.2 מ'.
- 2.4 לא יועסק נער בהקמת אתר חפירה.

כותב הנוהל: יפתח זהבי, קב"ט רשות העתיקות חתימת כותב הנוהל: _____
 מאשר הנוהל: שוקה דורפמן, מנהל רשות העתיקות חתימת מאשר הנוהל: _____
 תאריך אישור 01/10/07

רשות העתיקות

מס' הנוהל 19.14	נוהל עבודה עם ילדים ובני נוער בחפירות ארכיאולוגיות	
מס' קודם: -		
דף 3 מתוך 4	תאריך תחולה: 1/10/2007	מהדורה: 1

3. היתרים:

נער יעבוד בחפירה:

- 3.1 אם הפעילות מפוקחת ע"י משרד החינוך: בתי ספר, פעילות של"ח, מכללות, הכשרת מורים, תנועות נוער, חינוך משלים וכל גוף אחר המבצע פעילות במסגרת משרד החינוך ובהתאם לחוזר מנכ"ל מעודכן ליום הפעילות.
- 3.2 באישור קב"ט הרשות.

4. ציוד מגן אישי:

- 4.1 צעיר המועסק בתשלום מחויב בציוד מיגון אישי בהתאם לנוהל 19.6 – שימוש בציוד מגן אישי.
- 4.2 נער מחויב בציוד מגן אישי בהתאם לחוזר מנכ"ל בתוקף.

5. אופן הערכות לעבודה:

- 5.1 מנהל החפירה ידווח לקב"ט הרשות על ביצוע העבודה.
- 5.2 קב"ט הרשות יפעל בהתאם לנוהל 19.15 סיווג דרגת בטיחות באתר חפירה.
- 5.3 מנהל החפירה יבצע סקר לאיתור גורמי סיכון באתר החפירה, בהתאם לנוהל 19.7 בטיחות בפתיחה וביצוע חפירה ארכיאולוגית.
- 5.4 קב"ט הרשות יבצע בדיקה באתר באמצעות נאמן הבטיחות או ממונה הבטיחות ברשות.

6. הכנת שטח העבודה לילדים:

- 6.1 עומק חתך מותר לחפירה עד 50 ס"מ.
- 6.2 מעבר לעומק הנ"ל יבוצע דרוג בחפירה.
- 6.3 שטחי העבודה יגודרו מסביב בגדר רשת, יושאר פתח לכניסה ויציאה.
- 6.4 גובה הרשת 1.1 מ' לפחות, הגדר תהיה יציבה.
- 6.5 לחילופין ניתן להתקין מעקה פלדה בגובה 1.1 מ' ובתנאי שלא יותקנו שלבים אופקים בין עמודי הפלדה. מרווח בין עמודי הפלדה יהיה קטן מ- 10 ס"מ.

כותב הנוהל: יפתח זהבי, קב"ט רשות העתיקות	חתימת כותב הנוהל: _____
מאשר הנוהל: שוקה דורפמן, מנהל רשות העתיקות	חתימת מאשר הנוהל: _____
תאריך אישור 01/10/07	

רשות
העתיקות

מס' הנוהל 19.14	נוהל עבודה עם ילדים ובני נוער בחפירות ארכיאולוגיות
מס' קודם: -	
דף 4 מתוך 4	תאריך תחולה: 1/10/2007
	מהדורה: 1

- 6.6 דרכי הגישה יהיו פנויות מכל חפץ או מכשול.
6.7 יוצבו מדרגות בכניסה לשטח החפירה.
6.8 למעקה יותקן מעקה ללא שלבים אופקים אלא אם הותקנה גדר שאינה מאפשרת טיפוס על גבי שלבי המעקה.

7. הכנת שטח העבודה לצעירים (מי שטרם מלאו לו 18 שנים):
על פי הכנת שטחי החפירה לילדים למעט עומק מותר לחפירה עד 1.2 מ'.

8. הדרכת נער:

- 8.1 לפני הגעת הנער לאתר ידריך המנהל את הנערים בדבר הסיכונים בדרכי הגישה ואופן ביצוע העבודה.
8.2 בשטח החפירה ידריך המנהל את הנערים על:
8.2.1 אופן השימוש בכלי העבודה.
8.2.2 דרכי הגישה ומעברים.
8.2.3 כללי בטיחות בעבודה – ראה נוהל 19.2 הדרכת בטיחות.

9. כלי העבודה המותרים לשימוש:

- 9.1 ילד: פטישון, דלי, מסטרינה – כף.
9.2 צעיר: מקוש, טוריה, דלי, פטישון, מסטרינה – כף.

10. כלי עבודה האסורים לשימוש נער:

- 10.1 כלי עבודה חשמליים מטלטלים.
10.2 פטיש מכל סוג.
10.3 הלמניה.
10.4 מריצה.

כותב הנוהל: יפתח זהבי, קב"ט רשות העתיקות חתימת כותב הנוהל: _____
מאשר הנוהל: שוקה דורפמן, מנהל רשות העתיקות חתימת מאשר הנוהל: _____
תאריך אישור 01/10/07